

SENTÈNCIA de 13 de novembre de 2003

**Pensió compensatòria en les situacions de crisi
matrimonial: finalitats i determinació del seu import.**

- Congruència: pronunciament extra petita

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En els autes del judici civil núm. B-0270-8/2001 en demanda de divorci, tramitats pel procediment declaratiu abreuja, instat pel Sr. Joan Francesc A.T. contra la Sra. Magdalena E.E. amb reconvenció d'aquesta darrera, en data 22 de novembre passat va recaure-hi Sentència en la part dispositiva de la qual es va decidir:

"1) *Estimar la demanda de divorci promoguda pel Sr. Joan Francesc A.T. contra la Sra. Magdalena E.E.,*

2) Declarar:

a) el divorci entre ells,

b) el pagament per part del Sr. Joan Francesc A.T. a la Sra. Magdalena E.E., de la quantitat de DOS-CENTS QUARANTA EUROS MENSUALS en concepte de pensió compensatòria per haver-se dedicat al seu matrimoni i a les obligacions de la llar;

3) Ordenar el retorn dels objectes personals de la Sra. Magdalena E.E., existents al pis planta primera, porta quarta del carrer Plini el Vell núm. 25 de la ciutat de Sabadell;

4) Ordenar la inscripció del seu divorci al Registre Civil;

5) No fer especial pronunciament respecte de les costes processals."

II.- Disconforme el Sr. Joan Francesc A.T. amb el pronunciament b) de l'apartat 2 i amb el pronunciament 3, ambdós de la part dispositiva transcrita de la Sentència del Batlle, ha interposat aquest recurs d'apel·lació el qual ha estat substanciat en aquest Tribunal segons les prescripcions legals.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ.

FONAMENTS DE DRET

I.- La pensió compensatòria que estableix l'art. 57 de la Llei Qualificada del matrimoni en el cas de divorci no té per objecte indemnitzar a l'esposa *"per haver-se dedicat al seu matrimoni i a les obligacions de la llar"* com ha determinat el Batlle en la decisió i en el 5 CONSIDERANT de la Sentència apel·lada; perquè no es tracta de retribuir-li els treballs que ha realitzat durant el matrimoni sinó que, com diu el precepte, de compensar al *"cònjuge que experimenti un desequilibri econòmic en relació a l'altre que li ocasioni un empitjorament de la seva situació anterior en el matrimoni"*; es tracta, doncs, de compensar un cònjuge del possible desequilibri econòmic futur que pugui sofrir com a conseqüència de la ruptura del matrimoni en relació a la situació que tenia en el matrimoni. No s'ha de retribuir doncs la situació passada, i això obliga a establir com a paràmetres que aquesta pensió no pot excedir del nivell de vida de què gaudien els cònjuges durant el matrimoni ni del que pugui mantenir el cònjuge obligat al pagament; i per fixar el seu import cal atendre tots els aspectes que assenyalen els apartats a) a h) del mateix art. 57 (edat i estat de salut d'ambdós, qualificacions professionals, probabilitats d'accés a un lloc de treball, recursos econòmics, necessitats de l'un i l'altre, duració del matrimoni i de la convivència, dedicació passada i futura a la família, etc.)

II.- Sense prendre en consideració cap d'aquestes bases, i per tant, sense fonament legal, la Sra. Magdalena E.E., en la demanda de reconvenició, *"reclama a l'actor com a preu alçat, el pagament de CINC MILIONS DE PESSETES"* (foli 27 primer paràgraf) que diu corresponen a la meitat dels imports de les plusvalues que ha generat el pis que l'actor havia comprat a Sabadell de solter (el 14 d'octubre de 1982) en vistes a la celebració del seu matrimoni (en règim de separació de béns) que tingué lloc el 7 d'abril de 1985.

III.- El fonament anterior de la reconvençió per reclamar el preu alçat de 5.000.000.-Ptes com a pensió compensatòria, està totalment fora dels paràmetres de l'art. 57 de la Llei Qualificada del Matrimoni; pensió que, per tant, no podia atorgar-se sense les bases d'aquell precepte cap de les quals ha estat acreditada en autes ni considerada pel Batlle per fixar, sorprenentment, la quantitat de DOS-CENTS QUARANTA EUROS MENSUALS en aquest concepte de pensió compensatòria, cosa totalment diferent d'allò que se li havia sol·licitat; sense que l'apartat 3 de l'art. 57 l'autoritzi fer aquesta inescaient transformació com es desprèn del redactat del precepte.

Tant, doncs, per la incongruència evident d'aquest pronunciament del Batlle, com perquè no han estat demostrats els condicionants per a la concessió d'una pensió compensatòria, i a més a més per l'error del Batlle d'atorgar-la per voler retribuir uns serveis passats en contra de la seva essència i finalitat, caldrà revocar el pronunciament de l'apartat b) del punt 2) de la decisió de la Sentència apel·lada.

IV.- I caldrà igualment deixar sense efecte l'apartat 3) d'aquella decisió perquè també es tracta d'un pronunciament "extra petita" ja que la petició objecte d'aquell apartat no es va fer a la demanda de reconvençió, únic lloc en què, si de cas, s'havia d'efectuar, i va ser totalment improcedent formular-la en l'escrit de conclusions que no permetia prova ni contradicció.

V.- Atesa la naturalesa del procediment, no es farà pronunciament de les costes del recurs.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR aquest recurs d'apel·lació; REVOCAR parcialment la Sentència del Batlle i SUPRIMIR de la seva decisió l'apartat b) del seu punt 2) i el seu punt 3). NO ES FA pronunciament de les costes de l'apel·lació

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-